

ת"פ 37259/10/15 - מדינת ישראל נגד יעקב אוחנה

בית משפט השלום בקריות
ת"פ 37259-10-15 מדינת ישראל נ' אוחנה

בפני
בעניין: כבוד השופט יוסי טורס
מדינת ישראל

המאשימה

נגד

יעקב אוחנה

הנאשם

גזר דין

כתב האישום וההליכים

1. הנאשם הורשע, לאחר שמיעת ראיות, בעבירות גידול סמים מסוכנים, לפי סעיף 6 לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], תשל"ג-1973 (להלן - "פקודת הסמים") וכן החזקת כלים להכנת סם שלא לצריכה עצמית, עבירה לפי סעיף 10 רישא לפקודת הסמים.
2. בכתב האישום יוחס לנאשם כי ביום 14.10.15 גידל בשלושה חדרים בדירה בה התגורר, סמים מסוכנים מסוג קנביס במשקל כולל של 24.15 ק"ג וכן החזיק לשם כך בכלים לרבות גופי תאורה, שנאים, מערכת השקיה, מאוור ואוהל לייבוש הסמים.
3. יצוין כי הנאשם לא חלק בתשובתו לאישום על כך שגידל את הסמים הנזכרים בכתב האישום, אך טען שעשה כן לצורך שימושו האישי בסם. לא התקיימה פרשת תביעה אלא הוגש כל חומר החקירה בהסכמה ואילו מטעם הנאשם העיד מומחה שהגיש חוות דעת בדבר כמות הסם שניתן להפיק בסופו של דבר מהשתילים שנמצאו בדירת הנאשם. בכך ביקש הנאשם להראות שמשקל זה נמוך יחסית ומתיישב עם טענתו בדבר שימוש עצמי. הנאשם עצמו לא העיד.
4. בהכרעת הדין דחיתי את טענת הנאשם וקבעתי כי משקלם של הצמחים (מעל 24 ק"ג) ומספרם (כ-100), בצירוף אמרותיו במשטרה (כי ציפה לקבל כחמישה ק"ג של פרחים ולמכור "חלק"), אינם מתיישבים כלל ועיקר עם אפשרות שמדובר בגידול שמטרתו שימוש עצמי בלבד, וכי הנסיבות מתיישבות דווקא עם

מטרה מסחרית.

לאור כך קבעתי כי:

"לא עלה בידי ההגנה להוכיח (בוודאי שלא במאזן הסתברויות) ... שמדובר בכמות מזערית המתיישבת ללא כל קושי עם שימוש עצמי, גם כאשר הנאשם לא העיד. בהתאמה ניתן לומר, אפוא, שהנאשם לא הצליח לשכנע ברמה הנדרשת (מאזן הסתברויות) כי מטרתו בגידול הסמים הייתה שיהיו לשימושו האישי בלבד." (פסקה 33 להכרעת הדין).

5. אדגיש כי הגם שבכתב האישום לא צוין משום מה מספרם של השתילים, קבעתי בהכרעת הדין שמדובר בכ-100 שתילים וצינתי כי ניתנה לנאשם הזדמנות סבירה להתגונן בפני אפשרות שעובדה זו תקבע בהכרעת הדין, כאמור בסעיף 184 לחסד"פ (סעיף 10 להכרעת הדין). לאור כך, מדובר בנסיבה שהוכחה כנדרש במסגרת שלב בירור האשמה (סעיף 40'ב' לחוק העונשין) וניתן לעשות בה שימוש במסגרת גזר הדין.

תסקיר שירות המבחן

6. לבקשתו, הופנה הנאשם לשירות המבחן. מהתסקיר עלה כי הנאשם כבן 36 רווק המתגורר לבדו ומצוי בקשרים טובים עם משפחתו הגרעינית. הנאשם שירת כלוחם מג"ב, אך בהמשך הוגש נגדו כתב אישום בשל מעשה אלימות בו היה שותף במהלך השירות. הנאשם נשפט (בבית משפט אזרחי) ודינו נגזר בשנת 2014 למאסר מותנה. בין לבין עזב הנאשם את הארץ והשתקע בארצות הברית שם שהה כעשור עד אשר חזר ארצה בשנת 2015 סמוך למעצרו בגין העבירה הנוכחית. במסגרת תקופת שהייתו בתנאים מגבילים במסגרת תיק זה, שולב הנאשם ביחידה לטיפול בהתמכרויות וצוין כי הוא הגיע לכל המפגשים ומסר בדיקות שתן נקיות. בהתייחסותו לעבירה בה הורשע ציין הנאשם כי ביקש לגדל את הסמים לשימושו האישי וזאת על מנת לטפל בכאבי ראש מהם הוא סובל. כאן המקום להדגיש כי ניתן להצר על כך ששירות המבחן לא נתן לבו לכך שגרסה זו עומדת בסתירה לקביעות שבהכרעת הדין. הנאשם מסר לשירות המבחן גרסה עובדתית שונה לחלוטין מזו שנקבעה בהכרעת הדין וההמלצה ניתנה על בסיס גרסה זו. חוסר תשומת לב זו מצערת שכן ברי שבמצב דברים זה התסקיר ניתן על בסיס נתונים עובדתיים בלתי נכונים וחבל. כך או כך, על בסיס מערכת עובדתית זו, התרשם שירות המבחן שבבסיס העבירות לא עמדו נורמות וערכים עברייניים, אלא רצון "לקצר דרך" במענה לכאביו הפיזיים ולהתמכרותו והמליץ להעמיד את הנאשם במבחן בצירוף 140 שעות של"צ.

טיעוני הצדדים לעונש

7. ב"כ המאשימה הפנה לחומרת מעשיו של הנאשם הנוצח בכמות הסם שנתפסה (24.15 ק"ג); כמות השתילים (100 שתילים); ולכלים הרבים ששימשו לגידול. נטען כי מדובר בתופעה נפוצה בעת האחרונה המשלבת לרוב אנשים "נורמטיביים". לאור כך נטען שיש לקבוע מתחם ענישה הולם הנע בין 12 חודשי

מאסר בפועל ל-24 חודשי מאסר בפועל. בהתייחסו לעונש הראוי שיש להטיל על הנאשם, ציין ב"כ המאשימה כי לאור נתוני החיוביים של הנאשם, יש להטיל עליו עונש מאסר בתחתית המתחם וזאת לצד מאסר על תנאי, קנס ופסילת רישיון נהיגה.

8. ב"כ הנאשם ציין כי הנאשם הודה בעובדות כתב האישום וניהל את ההליך רק לעניין השאלה אם המטרה הייתה לשימוש עצמי. הסנגור לא התייחס למתחם הענישה ההולם את העבירה בה הורשע הנאשם, אך ביקש לאמץ את המלצות שירות המבחן לאור עברו הקל של הנאשם, נסיבותיו האישיות והאמור בתסקיר.

9. הנאשם בדברו האחרון הביע צער וחרטה על מעשיו. הנאשם ציין כי רוב שנות בגרותו השתמש בסמים, במיוחד בתקופה הארוכה בה שהה בארה"ב. הנאשם ניצל את ההזדמנות לחלוק על האמור בהודעותיו במשטרה וטען שמעולם לא השתמש במילה "למכור" אלא לכל היותר אמר "לתת". אציין כי החקירה מתועדת בווידיאו ולאור טענה זו שבתי ועיינתי בדיסק החקירה (ת/14 חקירת חשוד מיום 15/10/16, חלק שני) ובדקה 08:30 ניתן לשמוע כי הנאשם אומר במפורש לחוקר כי כוונתו בין היתר הייתה גם למכור את התוצרת.

דין והכרעה

10. כידוע, מאז תיקון 113 לחוק העונשין גזר הדין ניתן במסגרת הליך תלת שלבי. בשלב הראשון יש לקבוע אם כתב האישום מתאר אירוע אחד או מספר אירועים. לאחר מכן יש לקבוע את מתחם הענישה ההולם את האירוע ובסופו של תהליך, יש להחליט אם נכון לחרוג מהמתחם שנקבע, שאחרת ייגזר העונש בגדרי המתחם. בנסיבות עניינו ברי שמדובר במתחם ענישה אחד הכולל את שתי העבירות בהן הורשע הנאשם.

11. **הערכים המוגנים בבסיס העבירה:** נגע הסמים מכלה כל חלקה טובה בחברה. על נזקיו הבריאותיים, החברתיים והכלכליים, אין צורך להכביר מילים (ע"פ 11220/03 פלוני נ' מדינת ישראל (6.7.05); ע"פ 4998/95 קרדוסו נ' מדינת ישראל, פ"ד נא(3), (769)). אזכיר רק שהצורך בסם, מוליד מספר נזקי משנה ובהם נזקים לגופו של המשתמש בסם, ובעקיפין גם לשלום הציבור, בשל כך שלרוב מכורי הסם מבצעים עבירות רכוש על מנת לממנו. מעגל הקסמים: סמים - עבירות רכוש - סמים, מוכר לכל העוסקים בתחום ואין צורך להרחיב בנושא.

12. נסיבות הקשורות ביצוע העבירה:

א. התכנון שקדם לביצוע העבירה - נסיבות ביצוע העבירה מלמדות בבירור על תכנון מוקדם, שהתבטאה בצטיידות בכלים מתאימים לצורך גידול השתילים. מדובר בשיטת גידול משוכללת יחסית שיש בה להעיד על השקעה מחשבתית וכספית לא מבוטלת.

ב. הנזק שנגרם וכן שהיה צפוי להיגרם מביצוע העבירה - כמות הסמים שגידל הנאשם משמעותית ביותר. מדובר בכ-100 שתילים אשר שקלו במועד התפיסה מעל 24 ק"ג. מדובר בכמות משמעותית וממנה יש להסיק את הנזק שהיה צפוי באם היה עולה בידי הנאשם להחדיר ל"שוק" את הסמים שגידל.

ג. הסיבות שהביאו את הנאשם לביצוע העבירות - בהכרעת הדין דחיתי את טענת הנאשם לפיה גידל את הסמים לשימושו האישי בלבד. מסקנה זו נלמדה לא רק מהיקף הסמים שאינו מתיישב עם שימוש עצמי בלבד, אלא אף מדבריו של הנאשם עצמו בחקירותיו במשטרה. כמו כן ברי לכל כי "מי שמגדל סם בכמויות כאלה חזקה עליו שאיננו מתכוון רק לשימוש עצמי" (עפ"ג 12819-11-15 **מדינת ישראל נ' בן צבי** (16.12.15)). דברים אלו נאמרו ביחס למי שגידל 9 שתילים בלבד וענייננו הוא בכ-100 שתילים כך שהדברים יפים מכוח קל וחומר. לאפשרות הסקת מסקנות בדבר כוונת העבריין מנסיבות החזקת הסם והכמות, ראו למשל: דנ"פ 10402/07 **מטיס נ' מדינת ישראל** (29.1.08); (ת"פ (חי) 4720/02 **מדינת ישראל נ' עבד אל רחמן תאפל** (16.5.05); השופט עמית). לאור כך, ברי שמדובר, בין היתר, בעבירה כלכלית ובכוונה להפקת רווח כספי. אציין כי לאור מחירו הגבוה של סם הקנביס בתקופה זו העומד על כ-100 ₪ לכל גרם לצרכן הקצה (והדברים ידועים היטב לכל העוסקים במלאכה לאור כתבי האישום הרבים המוגשים בנושא) ברי לכל שהרווח לו מקווה אדם המגדל בביתו סמים במשקלים כה גבוהים, הוא רב.

ד. ודוק: לא התעלמתי מכך שבכתב האישום לא נטען שהנאשם גידל את הסמים על מנת להפיק רווח. כמו גם לא התבקשה הכרזתו כסוחר סמים (סעיף 36א(ב) לפקודת הסמים). עם זאת, אין בכך למנוע מבית המשפט לקבוע כנסיבה מחמירה שאכן זו הסיבה בגינה בוצעה העבירה. כפי שציינתי לעיל, במקרה זה נשמעו ראיות הצדדים וקבעתי בהכרעת הדין כי הנאשם לא גידל את הסמים לשימוש עצמי, כטענתו, אלא כוונתו הייתה למכור את התוצרת (למצער חלקה). לאור כך מדובר בנסיבה שנקבעה במסגרת שלב בירור האשמה כנדרש בסעיף 40' לחוק העונשין. יתרה מזו, נסיבה מעין זו אינה אלא הסקת מסקנה הגיונית מהעובדות הגולמיות וכידוע "מתן משמעות לעובדות באופן זה אין משמעו יצירת עובדות חדשות או מתן משמעות מחודשת לעובדות - אלא מדובר בתהליך הלוגי של גזירת ממצאים והסקת מסקנות מהעובדות שהוכחו או שהוסכמו, כפי שנוהגים לעשות בתי המשפט חדשות לבקרים" (דנ"פ 623/16 **יאשיהו יוסף פינטו נ' מדינת ישראל** (8.2.16)). דוגמא ברורה לכך היא בהסקת מסקנה בדבר תכנון מוקדם, אשר לרוב אינה נזכרת במפורש בעובדות כתב האישום, אלא מוסקת באופן תדיר מהנסיבות. ראו בהקשר זה דברים שציין בית המשפט המחוזי בעניין דומה:

"התמונה המצטיירת היא של "מיזם עסקי" משוכלל, מתוכנן עד לפרט האחרון, תוך

שהמשיבים מוכנים להשקיע בו כסף רב ומחשבה רבה. אין צורך לומר כי התכנון וההשקעה הכספית מעידים על החלטתם הנחושה של המשיבים לקצור את הפירות מאותו "מיזם" ולהגיע עד השלב האחרון. השלב האחרון משמעותו אפשרות להוציא את הסמים אל השוק, ולמכור אותם ברווח כספי ניכר. לשיטתנו, התכנון המדוקדק הוא נסיבה מחמירה מעין כמותה.. " (עפ"ג 46738-09-14 **מדינת ישראל נ' צקבאשווילי** (31.12.14)).

13. **מדיניות הענישה:** הענישה המוטלת בעבירות מסוג זה משתנה ממקרה למקרה והיא תלויה בין היתר בכמות הסם (מספר השתילים והמשקל) ובנסיבותיו של הנאשם (עבר פלילי, שיקום, תסקיר חיובי וכיוצב'). עם זאת נקבע לא אחת כי יש להחמיר עם אלו שמגדלים סמים (ראה: ע"פ 11220/03 **פלוני נ' מדינת ישראל** (6.7.05); ע"פ (י-ם) 1987-04-10 **מדינת ישראל נ' אלוני** (28.6.2010) וכן עפ"ג (ת"א) 12819-11-15 **מדינת ישראל נ' בן צבי** (16.12.15) שם נקבע כי:

"לא בכדי הציב המחוקק בצדה של עברת גידול הסם עונש מקסימלי השווה לעונש שמוטל על הפצת סם וסחר בסמים. יש בכך אמירה נורמטיבית לצד אמירה אופרטיבית. מידת החומרה שבגידול סם איננה נופלת מזו של הפצת הסם. [העונש] צריך לעמוד על תקופה שתחילתה במאסר שיינשא מאחורי סורג ובריאח ולא במאסר שיינשא בעבודות שירות".

לצורך בחינת מדיניות הענישה הנוהגת במקרים דומים, ניתן להפנות לפסקי הדין הבאים:

רע"פ 6987/13 **אברמוב נ' מדינת ישראל** (21.10.13), בו הוטלו על הנאשם 12 חודשי מאסר בפועל בשל גידול סם מסוג קנביס במשקל כולל של 10 ק"ג.

ע"פ 2194/14, **בן שמעון נ' מדינת ישראל** (10.9.14), בו התקבל ערעור נאשם על חומרת עונשו והועמד על 20 חודשי מאסר חלף 27 חודשי מאסר בשל שיקולי שיקום. בעניין זה הורשע הנאשם בגידול קנבוס במשקל של 33.5 ק"ג, ובעבירות נלוות.

עפ"ג 49714-12-13 **קדשני נ' מדינת ישראל** (1.5.14), בו נדחה ערעור נאשם אשר הורשע בגידול קנבוס במשקל העולה על 20 ק"ג. הנאשם נידון ל-10 חודשי מאסר בפועל, חרף תסקיר חיובי והליך טיפולי חיובי שעבר.

ע"פ 20712-03-13, **לירן בן רחמים נ' מדינת ישראל** (16.5.13), בו נדחה ערעור נאשם אשר הורשע בגידול קנבוס במשקל של 20.581 ק"ג, ובעבירות נלוות, ונידון ל-11 חודשי מאסר בפועל. הנאשם במקרה זה היה צעיר ונעדר עבר פלילי.

ת"פ (מח' נצ') 47406-05-12 **מדינת ישראל נ' קלופ** (29.11.12), בו נגזרו על נאשם 30 חודשי מאסר בפועל בגין גידול סמים מסוג קנביס במשקל כולל של 24 ק"ג והחזקה של 40 גרם סם מסוג זה. הנאשם היה נעדר עבר פלילי וביצע את המעשים על רקע שימוש אינטנסיבי בסמים.

עפ"ג 46738-09-14 **מדינת ישראל נ' צקבאשווילי** (31.12.14), בו הוחמר עונשם של הנאשמים והועמד על 24 חודשי מאסר, בשל כך שהחזיקו במעבדה בה נמצאו 17.86 ק"ג סם מסוג קנבוס. ביחס למתחם הענישה קבע בית המשפט המחוזי כי הוא נע בין 18-36 חודשי מאסר.

עפ"ג (חי') 62171-05-17 **אסי יוסף חן נ' מדינת ישראל** (10.7.17), בו נדחה ערעור נאשם שהורשע בגידול 18 שתילים במשקל של 3.85 ק"ג ונידון ל-12 חודשי מאסר. במקרה זה המלצת שירות המבחן הייתה שיקומית אך בית המשפט העדיף את עיקרון ההלימה. אציין כי בית המשפט המחוזי ראה כהולם במקרה זה מתחם ענישה הנע בין 8 חודשי מאסר ועד 20 חודשי מאסר.

ת"פ 31325-06-13 **מדינת ישראל נ' בוחבוס** (2.12.13), בו הורשע נאשם בגידול סם מסוכן מסוג קנבוס במשקל של 15.02 ק"ג וגניבת חשמל. חרף עברו הפלילי הקל, ונסיבות אישיות לא קלות, הוטלו עליו 10 חודשי מאסר לריצוי בפועל.

14. לאור כל זאת, אני בדעה כי מתחם הענישה ההולם את העבירות מושא ענייננו, נע בין 10 חודשי מאסר בפועל ל-30 חודשי מאסר בפועל.

קביעת עונשו של הנאשם

15. קביעת עונשו של הנאשם מציבה משני צדי המתרס שיקולים נוגדים. מצד אחד, הנאשם הוא אדם צעיר יחסית שעברו אינו מכביד. שירות המבחן התרשם מאדם חיובי ביסודו וביקש לאור כך לשלבו בהליך טיפולי. מן העבר השני, העבירה אותה עבר הנאשם חמורה ומתחם הענישה ההולם בעניינה מדבר בעד עצמו. אין לשכוח עוד שמדובר בעבירה שהפכה בשנים האחרונות נפוצה מאוד ומספר כתבי האישום המוגשים בנושא יעיד. בעניין זה ציין בית המשפט המחוזי כי:

"נראה כי התופעה של מעבדות סמים הפכה להיות "להיט". העבירה הפכה להיות נפוצה ומצדנו נוסף, גם נפיצה שהרי גלום בה פוטנציאל סיכון רב ביותר. גידול הסמים כנראה הוא קל ופשוט יחסית ושמה עובדה זו מעודדת אנשים רבים לעסוק בגידול הסם.
(עפ"ג 24376-07-14 **אדי עמר נ' מדינת ישראל** (18.2.15))

16. ביחס לעבירות שהופכות נפוצות נקבע כי "אין זה בלתי סביר כי מקום בו מזהה בית המשפט עליה

משמעותית בפעילות עבריינית מסוג מסוים הוא ינקוט במענה עונשי הולם במסגרת הגשמת אחת מתכליותיה המרכזיות של מלאכת גזירת הדין - הרתעת היחיד והרתעת הרבים" (ע"פ 3160/12 דומוס כריסטיאן נ' מדינת ישראל (21.4.13)).

17. לכך יש להוסיף כי מדובר בעבירה כלכלית (לפחות בחלקה) שיש בצדה סיכוי לרווח ממשי ומהיר. בעניין זה נקבע כי "עבירות כלכליות נעברות לרוב על ידי נאשמים רציונאליים המחשבים - במחשבה תחילה, שלא בלהט הרגע ושלא תחת השפעת סמים ואלכוהול - שכר עבירה כנגד הפסדה ... שיקולים אלו יילקחו מן הסתם בחשבון על ידי מי ששוקלים לבצע עבירות דומות... בבואנו לבחון את שאלת יעילותה והצלחתה של ההרתעה, יש להבחין בין עבירות אינסטרומנטליות ורציונליות - ובכלל זה עבירות כלכליות - לבין עבירות אימפולסיביות הנעברות בלהט הרגע...". (ע"פ 1656/16 ישעיהו דוידוביץ ואח' נ' מדינת ישראל (20.3.17)). דעתי היא שעבירה מסוג זה היא עבירה בה העבריין שוקל שיקולי כדאיות - הפסד ורווח. אין לשנות ולזהות עבירה זו עם דחף אימפולסיבי הנובע מהצורך בסמים. כאמור, מדובר בעבירה מתוכננת היטב, שאינה "חד פעמית" אלא מבוצעת לאורך זמן רב, תוך השקעה יום יומית של ממון ועמל. הפיתוי לרווח קל ומהיר שניתן להפיק מגידול של סם בתוך דירה מוסתרת מעין, בצד הקושי שבחשיפת עבירות אלו, מחייב בחינה קפדנית של העונש ההולם, גם כאשר מדובר באנשים שאינם בעלי דפוסי התנהגות עברייניים טיפוסיים.

18. ועדיין ענייננו בענישה אינדיווידואלית המתרכזת בנאשם הספציפי ובנתוניו והשאלה היא אם ראוי בנסיבות המקרה הספציפי לחרוג ממתחם הענישה בשל סיכויי שיקומו של הנאשם. אומר כבר עתה כי אינני סבור שזהו המקרה המתאים לכך. אנמק עמדתי.

19. אין חולק בדבר החשיבות שבשיקום נאשם. אין מדובר רק באינטרס של הנאשם אלא באינטרס החברה כולה. אדם ששוקם הוא אדם התורם לחברה וממילא שאינו פוגע בה. מכאן, החשיבות והמאמץ שיש להשקיע לצורך שיקום עבריינים והחזרתם למוטב. ואולם "יש לחזור ולהבהיר, כי הגם שישינה חשיבות לשיקולי השיקום, הם אינם חזות הכול, ובצדם ניצבים שיקולי הגמול וההרתעה" (ע"פ 5376/15 ניסים ביטון נ' מדינת ישראל (11.2.16)). לאור כך, אף אם קיימים בענייניו של נאשם פלוני סיכויי שיקום ממשיים, אין חובה להעדיף את שיקולי השיקום, בוודאי שלא לחרוג בשל כך ממתחם הענישה, שהרי "בהחלט ייתכנו מקרים, בהם יתר השיקולים הרלוונטיים לעונש, דוגמת חומרת המעשים או נסיבות ביצועם, לא יצדיקו חריגה ממתחם העונש ההולם, חרף קיומם של סיכויי שיקום גבוהים, והדבר נתון לשיקול דעתו של בית המשפט, שכן המחוקק נקט בלשון "רשאי" ולא "חייב". (רע"פ 398/14 טל ערג' נ' מדינת ישראל (16.3.14)) וראו גם רע"פ 1787/15 עמר נ' מדינת ישראל (24.3.15)).

20. המסקנה לפיה אין להעדיף במקרה זה את שיקולי שיקומו של הנאשם מתחדדת לאור מהותה של העבירה ונסיבות ביצועה, אל מול עמדתו של הנאשם בפני שירות המבחן וההליך הטיפולי שעבר עד כה. כפי שציינתי לעיל, הנאשם ציין בפני שירות המבחן כי ביצע את העבירה לצורך שימוש עצמי בסם וטיפול בכאביו. עמדה זו עומדת בסתירה לדברים שנקבעו בהכרעת הדין וקשה לראות בה משום נטילת אחריות, בוודאי שלא

מלאה. מדובר למעשה במזעור האחריות ובהסטת הזרקור למקום אחר לחלוטין. לאור כך קשה לקבל את המלצת התסקיר כמשקפת אופק טיפולי נכון ורלוונטי, שהרי היא מבוססת על נתונים שאינם עולים בקנה אחד עם העבירות בהן הורשע הנאשם. ושוב אציין כי ניתן להצר על כך ששירות המבחן לא נתן דעתו לכך שעמדת הנאשם בפניו עמדה בניגוד לממצאים שנקבעו בהכרעת הדין. כפי שקבעתי לעיל, מדובר בעבירה כלכלית (לפחות בחלקה) שבבסיסה רצון להפיק רווח תוך התעלמות מההשפעות הרעות של תופעת הסמים על כלל הציבור. לאור כך, אין משמעות רבה לעובדה שהנאשם עבר הליך טיפולי הקשור בהתמכרות כלשהי, שהרי לא התמכרות זו היא שהביאה לביצוע העבירה. יפים לעניין זה הדברים שציין בית המשפט המחוזי לאחרונה בעפ"ג (חי') 62171-05-17 **אסי יוסף חן נ' מדינת ישראל** (10.7.17):

"במיוחד יש להדגיש את העובדה שהעבירות שבהן הורשע המערער אינן קשורות בהכרח להתמכרות אשר ממנה הוא נגמל (או קרוב להיגמל). אין המדובר במי שביצע את העבירות כחלק מההתנהלות שנגזרת מההתמכרות, שאז יש יותר משקל לטיעון לפיו השלמת תהליך הגמילה בהכרח תביא לכך שלא תתבצענה עבירות נוספות דומות בעתיד. כאשר העבירות אינן נגזרות מההתמכרות, יש משקל מוגבל לטיעון בדבר הצורך בהשלמת הליך הגמילה על מנת למנוע עבירות דומות בעתיד.... מצב דברים זה, כאשר המניע לעבירות הינו כלכלי (לפחות ברובו, על פי דברי המערער עצמו), אין קשר הכרחי בין העבירות לבין ההתמכרות ולכן השיקול השיקומי לגבי הצורך להשלים את הליך הגמילה, אינו יכול לגבור על שאר השיקולים. הדברים נכונים הן באשר לאפשרות לסטות לקולא ממתחם הענישה והן באשר לאפשרות לגזור את הדין ברף הנמוך של מתחם הענישה".

21. אינני מתעלם מכך שאפשר והנאשם נהג לצורך קנביס והטיפול שעבר בשירות המבחן סייע לו להשתחרר מתלות זו. ככל שכך הדבר, הרי טוב ויפה עשה הנאשם כאשר טיפל בבעיה ממנה סבל. ואולם, מכלול הנתונים במקרה זה אינו מצדיק סטייה ממתחם הענישה, וזאת מהנימוקים שפורטו לעיל. אציין עוד כי נראה שהנאשם לא היה גלוי עם שירות המבחן גם בכך שציין כי כתב האישום בגין עבירות שעבר בעת שירותו הצבאי הוגש נגדו בשנת 2014. מעיון במערכת נט המשפט עולה שכתב האישום הוגש בשנת 2000 אך הנאשם עזב את הארץ בעוד המשפט מתנהל ולכן הוא הותלה למשך כעשור. רק לאחר ששב הנאשם לחופשה בשנת 2014 הוא נתפס במשטרת הגבולות והובא לדין שאז נגזר דינו. הנאשם לא חשף נושא זה וראיתי אף בכך קושי מסוים, אם כי מובן שאין זה העיקר.

22. סיכומי של דבר, שאינני רואה להעדיף במקרה זה את אינטרס השיקום ולחרוג ממתחם הענישה. את העונש יש לגזור אפוא בגדרי המתחם. לצורך כך, אביא בחשבון לטובת הנאשם את עברו הפלילי הקל הכולל עבירה אחת בלבד משנת 1999 בעת שירותו הצבאי (וכאמור כתב האישום הוגש בשנת 2000 והדין נגזר בשנת 2014). אביא עוד בחשבון כי הנאשם הודה בעובדות כתב האישום וניהל את המשפט בנקודה אחת צרה בלבד. לאור כך הוא זכאי להקלה בדומה למי שהודה בעובדות כתב האישום. כן אביא בחשבון את התרשמותי החיובית של שירות המבחן מהנאשם ואת הליך הטיפול שעבר אף אם אין בכך להביא לסטייה ממתחם הענישה (ראו בהשוואה ע"פ 5718/16 **מיכל זהבי נ' מדינת ישראל** (21.11.16); ע"פ 2194/14, **בן שמעון נ' מדינת ישראל** (10.9.14)). נתתי דעתי גם לפגיעה שתגרם לנאשם באם יוטל עליו עונש מאסר. אינני מקל בכך ראש והקשיים שבמאסר, כמו גם השפעותיו השליליות, ברורים וידועים

(להרחבה בנושא ראו דו"ח הועדה הציבורית לבחינת מדיניות הענישה והטיפול בעבריינים) (המכונה דו"ח דורנר); עפ"ג 55303-03-17 מוסא דאכי נ' מדינת ישראל (17.5.17); פסק דינו של כב' השופט ד"ר שפירא). ואולם חומרת המעשים, אל מול יתר הנסיבות, מביאים למסקנה בדבר העדפת שיקולי ההלימה על פני השיקום (ראו בהשוואה ע"פ 9756/16 גל חזן נ' מדינת ישראל (6.4.17)). תקוותי היא שהנאשם ישכיל להמשיך בדרך בה החל, גם לאחר שיסיים לשאת בעונשו.

23. סיכומי של דבר, לאחר שבחנתי את מכלול השיקולים, הן לקולה והן לחומרה, אני מטיל על הנאשם את העונשים הבאים:

א. מאסר בפועל למשך 12 חודשים, בניכוי תקופת מעצרו מיום 20.10.15-23.11.15.

ב. מאסר על תנאי למשך 6 חודשים והתנאי הוא שהנאשם לא יעבור במשך 3 שנים מיום שחרורו, כל עבירה על פקודת הסמים שהיא פשע.

ג. קנס בסך 8,000 ש"ח או 25 ימי מאסר תמורתו. הקנס ישולם ב-8 תשלומים שווים ורצופים כאשר הראשון בהם, 60 יום לאחר שחרורו של הנאשם ממאסרו. אי עמידה באחד התשלומים במועד, תעמיד את יתרת הסכום לפירעון מידי.

ד. אני פוסל את הנאשם מלהחזיק או לקבל רישיון נהיגה וזאת לתקופה של 6 חודשים. מובהר לנאשם שעליו להפקיד את רישיון הנהיגה שלו על מנת שמניין הפסילה יחל בכפוף לאמור בסעיף 42 לפקודת התעבורה.

את הסמים והכלים יש להשמיד בחלוף תקופת הערעור.

זכות ערעור בתוך 45 יום .

ניתן היום, כ"ב אלול תשע"ז, 13 ספטמבר 2017, במעמד הצדדים.